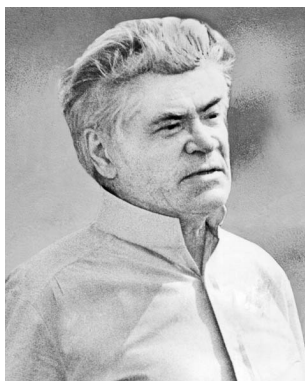


Г. Ф. Семенюк

Коломієць Олексій Федотович



КОЛОМІЄЦЬ Олексій Федотович (17. 03. 1919, с. Харківці, нині Лохвиц. р-ну Полтав. обл. – 23. 11. 1994, Київ, похов. у рідному селі) – драматург, прозаїк. Державна премія України ім. Т. Шевченка (1977). Державна премія СРСР (1980). Літ. премія ім. О. Корнійчука (1986). Член СПУ (1966), СП СРСР (1986). Навч. у Харків. університеті (1938–41). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Друкувався від 1940. Працював гол. ред. г. «Молодь України» (1950–53); завідувач відділу ж. «Зміна» (1953–60; обидва – Київ). Від 1960 – на творчій роботі. Перша зб. оповідань – «Біла криниця» (1960). У комедії «Фараони» (1960; 1969; поставлено понад 800 разів у Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка) відтворив атмосферу життя повоєн. села, уникнувши поширеної одноманітності та схематизму в композиції; комедій. сюжетом привернув увагу до серйоз. проблем. Концепція п'єси – у по-вазі до важкої жін. праці, до жінки як особистості; а комедійні образи чоловіків застерігають від морал. занепаду духов. основ села, сім'ї, взаєморозуміння в суспільстві і відповідальності за майбутнє. Автор п'єс «Чебрець пахне сонцем» (ін. назва – «Де ж твоє сонце?», 1963), «Прошу слова сьогодні» (1964), «Планета Сподівань» (1965; 1969), «Спасибі тобі, моє кохання» (1967), «Горлиця» (1970; 1986), «Перший гріх» (1971), «Одіссея в сім днів» (1974); психол. драм «Санітарний день» (1980), «Убий лева» (1982), «Злива» (1985), «Двоє дивляться кіно» (1986), «Святі грішниці» (1989); політ. памфлету «Двадцять година. Репортаж з того світу» (1961); фарсу «Келих вина для адвоката» (1969), творів з істор.-легендар. сюжетами «За дев'ятим порогом» («Запорізька Січ», 1972), «Камінь Русина» («Град князя Кия», 1982). Герої п'єс «Голубі олені» (1973) і «Кравцов. Повість про вірність» (1975) утверджують духовну красу людини, ідеали високої людяності та життєвої мети. У виставі «Срібна павутина» (1977) звернувся до морал.-етич. проблем, громадян.

позиції, пошуку життєвих орієнтирів та сенсу життя. У п'єсі «Дикий Ангел» (1978; поставлено 1980 у Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка; 2011 знято однойм. фільм, реж. І. Войтюк, Нац. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка) порушив проблеми труд. виховання молоді, її відповідальності за долю держави й власні вчинки, питання чесності, справедливості, безкомпромісності, боротьби з бюрократизмом, істор. пам'яті та честі роду. Усі зазначені книги видано у Києві. Незакінчена п'єса «Завтра – Помпея» («Слов'янське віче», 1996, № 1) – про Всесвіт і Землю: від виверження Везувію до загрози ниніш. екол. катастрофи; про людину і взаємозв'язок між екологією довкілля та екологією люд. моральності. К. – новатор у драматургії: пошуки нових форм, архітектоніки творів позначені винахідливістю й оригінальністю, позбавлені штампів і данини «масовому мистецтву». Звертався до притчових іносказань; у драм. поетиці переважають внутр. конфлікти, поглиблений психол. аналіз, тяжіння до синтезу методів і прийомів суміж. мистецтв та жанрів. Ініціював спорудження Меморіалу Скорботи для увічнення пам'яті жертв голодомору (відкрито 1993 побл. Мгар. Свято-Преображен. монастиря на околиці м. Лубни Полтав. обл.). Окремі п'єси К. перекладено російською мовою (зокрема зб. «Планета Сперанта», Москва, 1975). На будинку по вул. Хрещатик, № 21, де К. жив у Києві, 2009 встановлено мемор. дошку (скульптор О. Чепелик).

Основні твори

Драматичні твори. 1979. Т. 1–2; Вибрані твори. 1988. Т. 1–2; 2009; П'єси. 1990 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Кисельов Й. Нове життя – нового прагне слова // Кисельов Й. Зустрічі з сучасником. К., 1975;
2. Веселка С. Олексій Коломієць. Враження і роздуми. К., 1979;
3. Белецкая Л. О наших думах и делах // Радуга. 1989. № 6;
4. Літературознавчі студії // Пр. Київ. університету: Зб. наук. ст., присвяч. 90-річчю від дня народж. О. Коломійця. К., 2009;
5. Павличко Д. Спогади про Коломійця // ЛУ. 2009, 14 трав.

Бібліографічний опис:

Коломієць Олексій Федотович / Г. Ф. Семенюк// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4205>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).